

Աճճա

- Ծիրանի երկիր, ծանոթ է ձեզ ծիրանի երկիրը:
Աճճան զարմացած նայեց իր ուսուցչուհուն՝ տիկին Ուրե-
նային:

- Ծիրանի երկիր, նկատի ունե՞ք խանութ:
Տիկին Ուրենայը ծիծաղեց:
- Ոչ, ոչ ուղղակի, ոչ վաճառատեղ: Ես նկատի ունեմ երկի-
րը, ծիրանի հայրենիքը:

Աճճան ու նյուս աշակերտներն իրար հետ փսփսալով տա-
րուքերեցին գլուխները:

- Ոչ, չգիտենք:
- Օգնեմ ձեզ, - ասաց տիկին Ուրենայն ու պարզեց մի կար-
միր - կապույտ - ծիրանագույն դրոշակ:
- Սա որոնելի երկիր դրոշմ է: Ծիրանագույնն այստեղ ծի-
րանի գույնն է:

Մինչ երեխաները բարձրաձայն իրենց կարծիքը կարտա-
հայտեին, տիկին Ուրենայը մի քարտեզ քերեց, կախեց գրա-
տախտակից, վերջոնց ցուցափայտն ու բացատրեց

- Սա Գերմանիան է: Մենք այստեղ ենք:

Եվ ապա ցուցափայտը շարժեց մուգ կանաչ հարթավայրե-
րով դեպի աջ, ապա՝ դեպի արևելք, կտրեց - անցավ սպիտա-
կաղաղցնագույն լեռները՝ Կարպատները, մի լայնատարած
կապույտի հասավ՝ Աս ծովին հարող թուրքական ծովեզրի
երկայնքով և լեռնապատ բարձրավանդակի մեջտեղն իջավ:

- Հայաստանն է, այստեղ ենք ուզում լինել:
- Ծիրանի երկրուն, - հարցրեց Աճճան:
- Ի՞նչու է, - ասաց տիկին Ուրենայը՝ գլխով համաձայնու-
թյան նշան անելով, - դեպի ծիրանի երկիր՝ Հայաստան:

Պայտասակից նա մի նամակ հանեց, խնամքով բացեց և եր-
կու ձեռքով վեր պարզեց:

- Սա մեզ Հայաստանի մայրաքաղաքից՝ Երևանից են երե-
խաները գրել: Նրանց դպրոցը համագործակցում է մեր դպրո-
ցի հետ:

- Բայց ես չեմ կարողանում կարդալ, - բացականչեց Աճ-
ճան, - այս ի՞նչ տառեր են:

- Աճճուշտ, հայերեն, - ասաց տիկին Ուրենայը: Հայերենը ոչ
միայն գեղեցիկ, հին լեզու է, այլ դեռ շատ փառուց՝ համարյա
2000 տարի առաջ ունեցել է իր առանձնահատուկ տառերը:

Ապա տիկին Ուրեալը երկու լուսանկար մեկնեց: Մեկում երեխաներն էին, որ նամակ էին գրում: Երկում էր, որ նրանք Աճնայի ու նրա համադասարանցիների տարիջին էին, գրեթե նույն հազուստն էին կրում և նույն տեսքն ունեին: Աշխույժ փափուց ու քրքրոց: Մյուս նկարում պատկերված էր դպրոցը, իսկ նստում՝ վիթխարի, ձյունագազաթ մի լեռ:

- Մա Արարատն է, - ասաց տիկին Ուրեալը, - և բացատրեց, որ այդ հսկա լեռը հիմա գտնվում է քուրջական սահմանում, որովհետև հայերը պատմության ընթացքում հետզհետե փոքրանալով՝ շատ ուժ ու տարածքներ են կորցրել, այդուհանդերձ, Արարատն այժմ էլ հայերի սրբազան լեռն է:

- Կարծես թե այդ անունը ծանոթ է ի՞նձ, - ասաց Աճնան:

- <Ճարավոր է, - ասաց տիկին Ուրեալը, - այն դեռևս հայտնի է Աստվածաշնչից:

Եվ նա պատմեց Ջրհեղեղի պատմությունը, Աստված ցանկացավ պատժել մարդկանց իրենց գործած մեղքերի համար, և յոթ օր շարունակ անձրև տեղաց՝ մինչև ամեն ինչ մնաց ջրի տակ: Բայց Լոյին նա նախապես ասել էր, որ մի Տապան կատուցի և ամեն կենդանուց այնտեղ մեկական զույգ վերցնի: Եվ Լոյի այդ տապանը հանկարծ մի գազարի՝ Արարատին դիպավ, որ դուրս էր ցցվել ջրից:

- <Իմա ով ի՞նչ առաջարկ ունի, - հարցրեց տիկին Ուրեալը, - ի՞նչ կասե՞ք, եթե հայ աշակերտներին պատասխան գրե՞նք, կկարողանա՞ք ինքներդ շարադրել:

<ազիվ էր նա հարցրել, երբ Աճնան շտապեց գրանցվել՝ երկու ձեռքերը վեր բարձրացնելով:

- Ե՛ս, ե՛ս, ե՛ս:

Բայց հետո Աճնան հիվանդացավ: Լուրջ ըսն չէր՝ ծրարություն, ցերմություն, հարուստ, հազ, այնուամենայնիվ, Աճնան սկսեց գրել պատասխան նամակը: Ու մի երեկո հարցրեց հայրիկին, թե նա գիտի, արդյո՞ք, Արարատի մասին:

- Արարատ, հա՛, գիտեմ, - պատասխանեց հայրը - կոնյակ է չէ՛, նույնիսկ բավական հայտնի խմել են:

Իսկ մայրիկին նա հարցրեց

JÜRGEN JANKOFSKY

LEVON ANANYAN

Anna und Armen

Ein deutscharmenisches Kinderbuch

Übersetzungen: Hermine Navasardyan

Illustrationen: Artur Beginyan

Anna

"Aprikosenland, kennt ihr das Aprikosenland?"

Anna blickte ihre Lehrerin, Frau Überall, verwundert an. "Aprikosenland, sie meinen im Supermarkt?"

Frau Überall lachte. "Nein, nicht gleich um die Ecke, kein Verkaufsregal. Ich meine das Land, aus dem die Aprikosen stammen, wo sie zuerst wuchsen!"

Anna und die anderen Schüler schüttelten den Kopf oder zuckten mit den Schultern. "Nein, keine Ahnung."

"Ich helfe euch", sagte Frau Überall und entrollte eine rot-blau-orange gestreifte Fahne. "Das ist die Flagge des gesuchten Landes. Orange steht für Aprikose!"

Doch da die Kinder auch weiterhin nicht die leiseste Ahnung zu haben schienen, holte Frau Überall eine Landkarte, hängte sie an die Tafel, nahm einen Zeigestock und erklärte:

"Deutschland. Hier sind wir."

Und dann startete der Zeigestock und flog über sattgrüne Flächen nach rechts, gen Osten, überquerte ein weißbraunes Gebirge, die Karpaten, erreichte etwas großes Blaues, das Schwarze Meer, düste entlang einer Küste, der türkischen, und landete mitten auf einer berggesäumten Hochfläche.

"Armenien, dort wollen wir hin!"

"Ins Aprikosenland?", fragte Anna.

"Genau", sagte Frau Überall und nickte heftig. "ins Aprikosenland, nach Armenien!"

Aus ihrer Tasche kramte sie einen Brief, strich ihn sorgfältig glatt und hielt ihn mit beiden Händen hoch.

"Den haben uns Kinder aus Jerewan, der Hauptstadt Armeniens geschrieben. Ihre Schule möchte gern Partner unserer Schule werden!"

"Aber das kann ich ja gar nicht lesen", rief Anna, "was sind denn das für Buchstaben!"

"Armenische natürlich", sagte Frau Überall. "Armenisch ist nicht nur eine schöne, alte Sprache, sondern wird auch in einer eigenen Schrift geschrieben, seit langem schon, seit fast zweitausend Jahren!"

Und dann reichte Frau Überall zwei Fotos herum. Auf dem einen waren die Schüler zu sehen, die diesen Brief geschrieben

halten. Offensichtlich waren die genau so alt wie Aram und ihre Mitschüler, trugen fast die gleichen Sachen und sahen auch fast genau so aus. Heftiges Tuscheln und Kichern. Auf dem anderen Fluß war deren Schule zu erkennen und darüber ein gewaltiger, schneebedeckter Berg.

"Das ist der Ararat", sagte Frau Überall und erklärte, das dieser riesige Berg zwar ansecht auf türkisches Gebiet stünde, da Armenien im Laufe der Geschichte viel Macht und Land verloren habe, immer kleiner gemacht worden sei, dass der Ararat aber dennoch als heiliger Berg der Armenier gelte.

"Jemandem kommt der mir bekannt vor", sagte Anna.

"Gut möglich", sagte Frau Überall. "er kommt schon in der Bibel vor!"

Und sie erzählte die Geschichte von der Sintflut: dass Gott die Menschen für ihre Sünden bestrafen wollte und es wochenlang regnen ließ, bis alles unter Wasser stand. Zuvor aber hatte er Noah gesagt, dass er eine Arche bauen und von jeder Tierart ein Pärchen hineinbringen solle. Und diese Arche Noah standete schließlich auf einzigen Gipfel, der noch aus dem Wasser ragte, richtig am Ararat!

"Und wer von euch", fragte Frau Überall schließlich, "hätte denn eine Idee, was in einem Antwortbrief an die armenischen Schüler stehen könnte, würde mal selbst was aufschreiben!"

Kaum gesagt, meldete sich Anna heftig mit beiden Armen: "Ich, ich, ich!"

Dann wurde Anna aber krank. Nichts Ernsthaftes, eine Erkältung, Fieber, Schnupfen, Husten, aber immerhin. Dennoch beschäftigte sie diesen Antwortbrief weiter. Und so fragte sie denn eines Abends ihren Papa, ob er den Ararat kenne.

"Ararat, na klar", antwortete der Papa, "das ist ein Cognac, nicht wahr, ein ziemlich bekannter sogar, ja, habe ich bestimmt schon mal getrunken."

Und die Mama fragte sie nach der Hauptstadt Jerewan.

"Jerewan, da steht doch ein ganz berühmter Rundfunksender, da gib's doch unzählige Witze!"

"Witze?"

"Ja", sagte die Mama, "immer nach dem gleichen Schema, zum Beispiel – Frage an Sender Jerewan: stimmt es, dass kleine Mädchen, die krank sind, abends zeitig schlafen sollen? Antwort: Im Prinzip: Ja, aber nicht, wenn sie Anna heißen und schrecklich neugierig sind!"

Später erinnerte sich die Mama jedoch noch daran, dass sie schon mal armenisches Aprikosen-Konfekt gemischt hatte. Köstlich, einfach köstlich sei das gewesen. Und sie gab Anna einen Rat, den sie auch stets selbst beherzigte, wenn sie ins Ausland fahre: Menschen in anderen Ländern reagierten immer freundlich, aufgeschlossen, hilfsbereit, wenn man wenigstens die wichtigsten

